

Dvopičje

1 Preberi povedi iz opisa Ljubljane in bodi pozoren na ločila.

Starejši predeli so : Stari trg, Mestni trg in Novi trg. Marsikje še lahko zasledimo značilnosti srednjeveškega mesta: ozke ulice, hiše , ki so z ožjo stranjo obrnjene na ulico .

Kot glavno mesto države je sedež številnih upravnih in drugih ustanov: vlade, parlamenta, predstavništev tujih držav, univerze, Slovenske akademije znanosti in umetnosti, kulturnih ustanov.

Izletniške točke v neposredni bližini Ljubljane so : Rožnik, Šmarna gora , Katarina , Rašica.

Pogovori se s sošolcem.

- Katera ločila nastopajo v povedih?
- Ali so vsa zapisana s pravilnim razmikom? Popravi, če je kaj narobe.
- Katero ločilo se pojavlja na koncu povedi?
- Kateri dve ločili se pojavljata sredi povedi?
- Utemeljita rabo vseh ločil.

Vprašaj, klicaj,
dvopičje, vejica, pika,
vse to se levo stika.
Za njimi pa ne pozabi
narediti razmika!

2 Preberi povedi. Opaziš kakšno razliko?

a Starejši predeli Ljubljane so Stari trg, Mestni trg in Novi trg.

b Starejši predeli Ljubljane so: Stari trg, Mestni trg in Novi trg.

3 Nekatere povedi v besedilu o Ljubljani vsebujejo dvopičje. Zakaj? Podčrtaj pravilne odgovore.

- Dvopičje je zapisano pred naštevanjem.
- Z dvopičjem ločimo naštete dele.
- Dvopičje je zapisano pred besedami, ki pojasnjujejo že prej povedano.
- Dvopičje pišemo na koncu povedi.

4 Zapiši dvopičje, kjer je potrebno.

Idrijo obkrožajo naslednje vzpetine Kobalove planine, Gore, Tičnica in Kocjanovec. V kraju sta posebna čipkarska šola in specializirana prodajalna čipk. Za Idrijo je značilnih nekaj domačih jedi žlikrofi, zelševka, smukavec.

4 Iz zgornje ilustracije izpiši zaimke, ki izraža svojino

- govorečega dekleta (1. os.):
- dekleta, ki ni udeleženo v pogovoru (3. os.):
- ogovorjenega dekleta (2. os.):

5 Podčrtaj ustrezni zaimke.

- Doma imam *svojo* | *mojo* sobo.
 Pokaži nam *tvoje* | *svoje* novo kolo!
 Prepisal sem *svojo* | *njegovo* nalogo.
 Lucija si je kupila novo obleko za *njen* | *svoj* denar.
 Gospod sosed, po nesreči sem razbil *svoje* | *vaše* okno.
 Ali ste že spoznali Karmen, *mojo* | *svojo* najboljšo prijateljico?

Oziralni zaimki

1 Besede, ki se v povedih ponavljajo, zamenjaj z ustreznim oziralnim zaimkom.

- Dekle je ilegalno prišlo v Slovenijo. V Slovenijo naj bi se pripeljalo z neznanim voznikom tovornjaka.

Dekle je ilegalno prišlo v Slovenijo, **kamor** naj bi se pripeljalo z neznanim voznikom tovornjaka.

- Včeraj je hotela nazaj v Italijo. V Italiji naj bi imela prijatelje.

- Slepa potnica je pod tovornjak zlezla že v Ljubljani. V Ljubljani je Francoz počival.

- Tovornjak so si policisti ogledali skupaj s presenečenim voznikom. Voznik o stvari ni imel pojma.

2 V pregovorih manjkajo oziralni zaimki iz okvirčka. Vstavi jih, kamor sodijo.

kakor kar kjer
kadar kakršen kdor kogar

..... veliko govori, veliko ve ali veliko laže.

..... človek, takšna beseda.

..... je dobro, se samo hvali.

..... verjame v svoje sanje, vse življenje prespi.

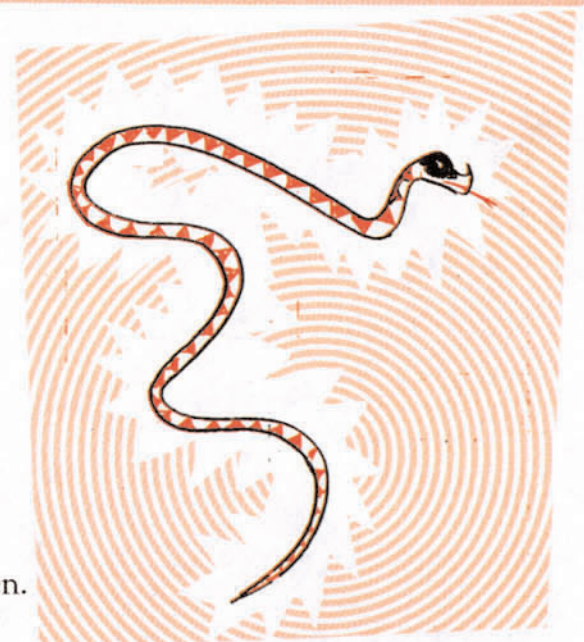
..... se je in pije, tedaj je dosti prijateljev.

..... ti meni, tako jaz tebi.

..... kača piči, ta se boji zvite vrvi.

..... je nevednost blagoslov, je neumnost biti pameten.

..... bedaku poveš pregovor, mu moraš razložiti še njegov pomen.

Krajšave

1 Napiši, kaj pomenijo spodnje krajšave.

CD	<i>Lankarjev</i>	I/im.	SNG
	<i>dom</i>	R/rod.	
OŠ		D/daj.	MIP
		T/tož.	
SSKJ		M/mest.	PC
		O/or.	
SP		m.	RTV
		s.	
TV		ž.	DZS
ed.		oz.	
dv.		tj.	NUK
mn.		npr.	
sp.		Pil	RS
str.			
stol.			

OŠ lahko napišemo tudi oš, če gre za občno ime, NUK pa Nuk, ker je to lastno ime.

2 Za trditvijo napiši znak **+**, če se z njo strinjaš.

Vse krajšave so zapisane na enak način.

Besede lahko krajšamo po svoji želji.

Besede niso zapisane v celoti, ker to ni potrebno.

Besede krajšamo samo v zapisanih besedilih.

Krajšamo lahko katero koli besedo.

Krajšamo besede, ki so splošno znane.

Besede krajšamo, ker se nam ne ljubi pisati.

Krajšamo besede, ki imajo v določenem besedilu pričakovan pomen.

Besede krajšamo, da smo pri pisanju hitrejši.

3 V razpredelnici preberi tiste krajšave, ki so napisane z malimi črkami in s piko.

Glagolski naklon

1 Iz besed *mama, kupiti, jaz, nov, planinski, čevlji* tvori poved,

a s katero ukažeš;

.....

b s katero izraziš mamino dejanje;

.....

c s katero poveš, pod katerim pogojem bi mama kupila planinske čevlje;

.....

č s katero prepoveš;

.....

d s katero vprašaš;

.....

e s katero zanikaš mamino dejanje;

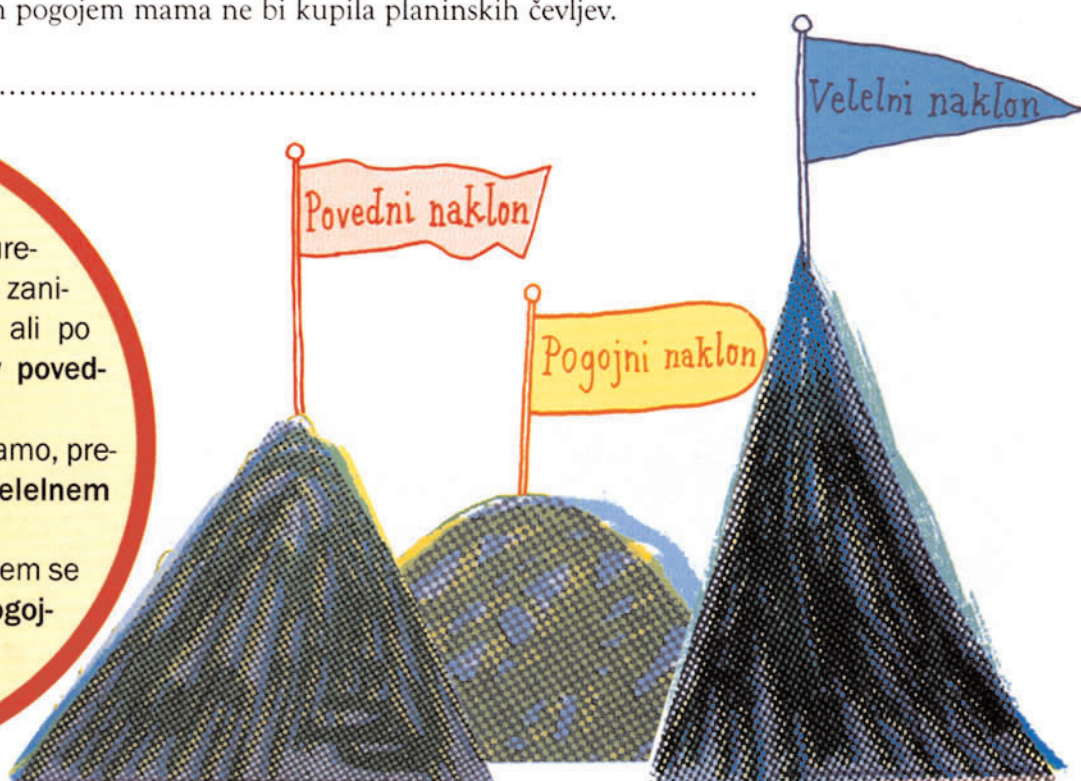
.....

f s katero poveš, pod katerim pogojem mama ne bi kupila planinskih čevljev.

.....

Z glagoli:

- povemo, da se dejanje uresničuje ali da se kaj dogaja, zanimamo dejanje oz. dogajanje ali po njiju vprašujemo. Glagoli so v **povednem naklonu**;
- ukazujemo, svetujemo, vелеvamo, prepovedujemo. Glagoli so v **velelnem naklonu**;
- povemo, pod katerim pogojem se kaj uresniči. Glagoli so v **pogojnem naklonu**.

Različna razmerja med stavkoma

1 Preberi povedi in v njih obkroži veznike. V krogec napiši ustrezno črko za vprašalnico in številko za vrsto razmerja med stavkoma.

- Rok je dobil nov računalnik, ko se je končal pouk.
- Starši so mu ga naročili tam, kjer so mu kupili prejšnjega.
- Rokovi starši nasprotujejo internetu, ker zanj porabi precej žepnine.
- Rok ne bi dobil novega računalnika, če bi imel slab učni uspeh.
- Starši so mu ga kupili, da bi se še kaj naučil o računalništvu.

- 1** časovno razmerje
- 2** pogojno razmerje
- 3** vzročno razmerje
- 4** krajevno razmerje
- 5** namerno razmerje

- a** Zakaj?
- b** Čemu?
- c** Kje?
- č** Kdaj?
- d** Pod katerim pogojem?

2 Enostavčne povedi poveži v dvostavčne, tako da izraziš različna razmerja med stavkoma.

Jaku je všeč Marina. Nerodno mu je v njeni družbi.

- , zato
- Ker
- in
- Če bi, bi

Nabral je rože. Podaril jih je Marini.

- , da
- Ker
- Ko
-